

VÁRALJA SZÖVETSÉG

1119 BUDAPEST, BÁRTFAI UTCA 22.

+36 20 548 7596 · VARALJASZOVETSEG.HU · VARALJASZOVETSEG@GMAIL.COM

A KÉSZÜLŐ FÖLDOSZTÁS ÍGY NEM A GAZDÁKNAK SZÓL

A Váralja Szövetség a kis- és középgazdaságokon alapuló mint egyetlen társadalmi és ökológiai szempontból fenntartható modell híveként különös jelentőséget lát az irányított állami birtokpolitikában.

Véleményünk szerint ez a leghatékonyabb módja a föld-alapú társadalom megeremtésének, a gazdálkodó vidéki egzisztencia megerősítésének. A mi országunk jövője nagyrészt azon múlik, hogy sikerül-e a vidék Magyarországot talpra állítanunk, az erőforrások uralmát a helyi közösségeknek visszaadnunk. **Az agrártárca által a mai napon bejelentett hatalmas méretű „földosztás” azonban – a megismert részletek alapján – erre alkalmatlan, sőt a történelmi lehetőség elszalasztása miatt kifejezetten káros lehet.**

Ismerve a földhaszonbérleti pályázatok esetében tavaly megismert gyakorlatot, attól tartunk, hogy az állami földvagyon újabb évtizedekre gazdasági társaságokhoz, tőkés érdekeltségekhez és egyéb érdemtelen körökhöz fog kerülni. Civil szervezetként nem tehetünk mást, mint kötelességünket: **a földhaszonbérleti pályázatok kapcsán konkrét javaslatokat terjesztünk a Vidékfejlesztési Minisztérium elé annak érdekében, hogy a készülő földosztás nyertesei valóban a gazdálkodó családok legyenek.**

Részletes indoklás

A kormány elfogadta a „Földet a gazdáknak” programot – jelentette be Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter – így hamarosan **több mint 200 ezer hektár** állami tulajdonú termőföldet fognak meghirdetni haszonbérletre. **Ez a teljes állami termőföldvagyon több mint 40%-a.** A korábban már megismert, **visszaélésekre lehetőséget adó pályázat-elbírálási rendszer** nem változik, a Magyar Hírlapban megjelent információk szerint ugyanakkor a hatalmas földosztásnak **kevesebb mint 2000 „nyertese” lesz** – azaz, **egy átlagos nyertes pályázat mérete meghaladja majd a 100 hektárt.** Szintén a Magyar Hírlapban jelent meg, hogy **a pályázatoknak csak a 80%-a kerül majd a családokhoz.**

Mint ismeretes, a kormány eddig 42 ezer hektár termőföldet osztott szét és 1600 szerződést kötött. Ez a minisztérium nyilatkozata alapján 17 hektár/pályázat átlagos

nagyságot jelentett, ezzel szemben a mi számításaink szerint 26 hektár volt az egy pályázattal átlagosan elnyert területek nagysága ($42.000 : 1.600 = \sim 26$). Ez az információ azonban nem sokat jelent, hiszen az igazán nagy érdekeltségek több mint ezer hektárhoz jutottak – igaz általában nem egyetlen, **hanem sok (akár több tucatnyi) pályázat elnyerésével**. Ezenkívül az átlagot az is jelentős mértékben javította, hogy számos apró, akár egy hektár alatti föld-darabkát is szétoztottak.

A tavalyi földhasznábérleti pályázatok eredményeit Dr. Ángyán József volt vidékfejlesztési államtitkár összesítette, akinek **soha senki által tételesen nem cáfolt** jelentései szerint **a szétoztott földek több mint 80%-a nem a helyben lakó gazdákhöz, hanem különböző érdekeltségekhez került**.

A Váralja Szövetség a fenti nyilatkozatok ismeretében aggodalommal figyeli a kormány földosztási szándékát. Megjegyezzük, hogy **a kormány kommunikációjában is negatív változás következett be**: eddig minden földet „kizárólag kérges tenyerű gazdáknak” ígérték, most már **a pályázatok (és nem a területek!) 20%-a deklaráltan gazdasági társaságokhoz kerül majd**.

Javaslatunk

A nem helyi kötődésű érdekeltségek és gazdasági társaságok helyzetbe hozása az állami földhasznábérleti pályázatokon ellentétes a Nemzeti Vidékstratégia szellemiségével – azzal a programmal, amely végrehajtására a jelenlegi kormány felhatalmazását kapta. A Váralja Szövetség arra kéri a kormányzatot, hogy az ország és nem kevésbé saját érdekében **gondolja át a „Földet a gazdáknak” program végrehajtására vonatkozó elképzeléseit**. Sajnos nem először találjuk szembe magunkat azzal, hogy egy jól hangzó név megtévesztően nem azt takarja, mint amit váránk tőle.

A vidéki gazdálkodó középosztály megerősítését elősegítendő az alábbi javaslatokat tesszük a szaktárca részére:

- 1. A 200 ezer hektárt ne 2000, hanem legalább 5000 pályázattal osszák szét;**
- 2. Csak magánszemélyek nyerhessenek a pályázatokon;**
- 3. A földeknek ne csak a 80%-a kerüljön a családokhoz, hanem a 100%-a;**
- 4. Egy magánszemély családtagjaival együtt csak egyetlen pályázatot vagy legfeljebb 60 hektár termőterületet nyerhessen;**
- 5. A pályázatok elbírálásakor a szubjektíven adható pontok arányát a jelenlegi 40% (!) körüli értékről 10%-ra csökkentsék;**
- 6. A pályázatok elbírálásakor a pályakezdő fiatal gazdálkodók élvezzenek elsőbbséget!**

Bízunk benne, hogy a kormány elfogadja javaslatainkat, s ezáltal a termőföldek valóban megnyugtató módon a gazdákhöz, helyben élő családi gazdálkodókhöz kerülhetnek majd. **Javaslataink bővebb ismertetése céljából készek vagyunk a Vidékfejlesztési Minisztérium képviselővel találkozni.**

Budapest, 2013. április 10.

Váralja Szövetség